

Täysistunto

Torstai 15.4.2021 klo 16.00—18.26

3.1. Suullinen kysymys Suomen talouden elvyttämisestä (Mikko Lundén ps)

Suullinen kysymys SKT 71/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lundén.

Keskustelu

16.01 **Mikko Lundén ps:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Pääministeri Marin, Suomi ottaa monessa asiassa mallia Ruotsista ja Saksasta, jotka ovat elvytystoimena alentaneet muun muassa palkkojen ja elintarvikkeiden verotusta. Näyttää siltä, että hallitus kuitenkin haluaa tukea ennemmin kilpailijamaita kuin oman maan yrittäjää ja työntekijää, kun se on antamassa elpymispaketin kautta miljardeja muihin maihin, mutta Suomen verotusta alentamaan ei euroja riitä. Kysynkin hallitukselta: miksi me emme toimi kuten Ruotsi ja Saksa ja kevennä kansalaisten ja yritysten verotusta elvytystoimena? Tämä loisi työtä ja toimeentuloa suomalaisille, mikä on perussuomalainen arvovalinta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen.

16.02 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun ajatellaan tätä elvytyksen mittakaavaa ja tarvetta, joka tässä taloustilanteessa on, niin on hyvä nähdä se, että johtuen siitä, että erityisesti viime vuonna koronatoimet Suomessa onnistuivat kohtuullisen hyvin, meidän talouskehityksemme oli selvästi parempi kuin monissa, monissa muissa maissa. Viime vuoden talous ei romahtanut niin paljon kuin pelättiin, menetys oli vajaa 3 prosenttia. Tällä hetkellä näyttää siltä, että maailmantaloudessa on alkamassa selvä vahva kasvuvaihe. Kansainvälinen valuuttarahasto ennusti, että maailmantalous kasvaa tänä vuonna 6 prosentilla. Se heijastuu myös Suomeen, ja kylä se vahvin veto ilman muuta tulee tästä maailmantalouden kasvusta, [Leena Meri: Eli ei ole tulossa!] niin että me emme tarvitse nyt kyllä tällaisia erillisiä lisäelvytyspäätöksiä kaiken sen päälle, minkä hallitus on jo tehnyt [Leena Meri: Niin, ei ainakaan suomalaisille!] ja esittänyt.

Puhemies Anu Vehviläinen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemaan seisomaan. — Edustaja Lundén.

16.03 **Mikko Lundén ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaisten kärkiteema puoliväliriiheen on suomalaisten ostovoiman eli toimeentulon

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2021 vp

parantaminen. Perussuomalainen vaihtoehto puoliväliriiheen muun muassa madaltaisi palkkojen ja polttoaineen, mukaan lukien lämmitysöljyn, verotusta. Tämä laskisi asumisen ja liikkumisen kustannuksia. Se taas lisäisi työn kannustavuutta ja loisi työpaikkoja os-tovoiman noustessa.

Arvoisa hallitus, oletteko oikeasti sitä mieltä, että ilmastoposeerauksen takia suomalaisten asumisen ja liikkumisen pitäisi olla vielä nykyistäkin kalliimpaa? Tällä viikolla ilmestyneen valtioneuvoston oman selvityksen ja tutkimuksen... [Puhujan mikrofoni sulkeutuu]

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt teillä katkesi mikrofoni.

Niin, kiitos, arvoisa rouva puhemies! — Arvoisa hallitus, oletteko oikeasti sitä mieltä, että ilmastoposeerauksen takia suomalaisten asumisen ja liikkumisen pitäisi olla vielä nykyistä kalliimpaa? Tällä viikolla ilmestyneen valtioneuvoston oman selvityksen ja tutkimuksen mukaan Suomen muuta EU:ta tiukempi ilmastopolitiikka voimistaa negatiivisia työllisyysvaikutuksia — siis negatiivisia työllisyysvaikutuksia. Kysyn teiltä, arvoisa hallitus: milloin aiotte muuttaa ilmastopolitiikkaanne niin, että se ei heikennä Suomen työllisyyttä ja kilpailukykyä?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja kukapa vastaa? — Ja ministeri Vanhanen.

16.04 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei tainnut olla kutsuttu paikalle sellaisia ministereitä, joille tämä ensi sijassa kuuluu, mutta jos tarkastelen tätä verotuksen osalta, hallitus ei ole tälle vuodelle ajamassa mitään uusia veronkorotuksia näiltä osin kuin viittasitte, eli tässä suhteessa mielikuva, jota luotte, on virheellinen.

Tällä hetkellä, jos ajatellaan kotitalouksien ostokykyä tämän kriisin toivottavasti loppuvaiheessa, me tiedämme sen, että kun kotitalouksissa ei ole oikein päästy kuluttamaan, niin säästöaste on kasvanut ja ennusteet elpymisestä tämän montun jälkeen ovat vahvat. Valtiovarainministeriö tulee lähiviikkoina julkistamaan tuoreimman taloudellisen katsauksensa ja ennusteensa. Sen luvut eivät tietysti vielä ole tiedossa, mutta kaikki muut tutkimuslaitokset ovat ennustaneet tälle vuodelle semmoista 2—3 prosentin kasvua kansantuotteen. Se jo itsessään kertoo siitä, että kulutuskysyntää on olemassa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Halla-aho.

16.06 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Etenkin keskusta puhuu mielellään maakuntien elinvoimasta. Me perussuomalaisissa emme usko, että elinvoima voidaan turvata pelkällä tukiaispolitiikalla — varsinkaan sellaisella tukiaispolitiikalla, jossa Suomi maksaa 6 miljardia euroa EU:lle ja saa siitä vajaan kolmanneksen omaan käyttöönsä. Ainoa elinvoiman tae on se, että maakunnissa on työpaikkoja ja tuottavaa toimintaa. Suomi elää vientiteollisuudesta, ja erityisesti tämä pätee Maakunta-Suomeen. Vientiteollisuus ei pärjää globaalissa taloudessa, jos sen kustannustekijöitä lisätään ja kokonaisveroaste on korkea tai jos punavihreä ilmastopolitiikka tekee toimintaympäristöstä epävarman.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2021 vp

Kysyisin: millä konkreettisilla keinoilla hallitus aikoo sekä yleisesti että nyt erityisesti koronatilanteessa edistää tuottavien työpaikkojen syntymistä Maakunta-Suomeen? Toivon, että vastaukseksi ei tarjota EU:n tukimiljardeja.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen.

16.07 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän vaalikauden aikanakin, hallituksesta riippuen tai riippumatta, teollisuus on tehnyt investointipäätöksiä. Yleensä kaikki teollisuuden investointipäätökset [Jussi Halla-aho: Rotterdamiin!] kohdistuvat maakuntiin. Niiden esteenä eivät ole olleet ne tekijät, joista te pelottelette, eli [Leena Meri: Pelottelette?] tässä suhteessa minusta luotte väärää mielikuvaa.

Tämä hallitus alensi teollisuuden sähköveron EU-minimiin. Se oli merkittävä, muistaakseni yli 200 miljoonan euron etu. [Perussuomalaisten ryhmästä: Entäs päästökauppa-kompensaatio?] En muuten heti löydä teollisuuteen liittyen sellaisia verojen korotuksia, joista te tässä annatte mielikuvan, että näitä olisi tehty. Verotuksen toimin teollisuuden kilpailukykyä on vahvistettu. Tässä aiemmin joitakin viikkoja tai kuukausia sitten viittasitte — tai ette te, vaan joku teidän edustajistanne viittasi — samoin tähän ikään kuin polttonesteiden hinnan nousuun, ja viittaus oli [Oikealta: Entä päästökauppa?] meriliikenteen kustannuksiin. Silloin en saanut puheenvuoroa, mutta nyt sanon: eivät merikuljetukset maksa polttoaineveroja Suomelle. [Jussi Halla-aho: Ei kukaan sellaista kysynytäkään!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Purra.

16.08 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aina kun perussuomalaiset esittävät työllisyys- ja hyvinvointitoimena veronalennuksia, niin hallitus kaivaa jostain vasemmistolaisimmat kommentaattorit kertomaan, että ”huono idea, ei toimi”. Sen jälkeen hallitus tekee niin sanottuja työllisyystoimia, [Välihuutoja vasemmalta] jotka lisäävät veroja, lisäävät byrokraattien määrää ja paisuttavat julkista sektoria. Perussuomalaiset sen sijaan haluavat keskittyä yritysten toimintaedellytyksiin ja kansalaisten ostovoimaan. Yritykset itsekin sanovat, että nimenomaan työn verotuksen alentaminen olisi niille hyödyllisintä, ja tämä hyöty sitten etenee muihin ympyröihin, kuten tuotteiden hintoihin, työllisyyteen ja ostovoimaan.

Ja kun katsotaan, mitä hallitus sitten on tehnyt eli kahdella kädellä menoelvyttänyt — menoelvyttänyt jopa Italiaa ja Espanjaa ja Keski-Euroopan kilpailijamaita — niin tässä tulee mieleen, oletteko te ollenkaan miettineet tätä veroelvyttämistä. Eli olisiko mahdollista veroelvyttää suomalaisten hyväksi, [Puhemies koputtaa] työllisyyden ja ostovoiman parantamiseksi?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen.

16.09 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun verrataan eri maita, niin meillähän on maita, joissa viime vuonna kansantuote romahti jopa noin 10 prosentilla. Meillä se romahdus oli ehkä vajaa 3 prosenttiyksikköä, ja se kertoo siitä, [Leena Meren välihuuto] että ne elvytystoimet, joita me teimme, olivat ilmeisen onnistuneesti osuneet siihen työhön ja tuotantoon ja toimintaan, jota Suomessa ta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2021 vp

pahtuu. [Maria Guzenina: Sitä perussuomalaiset vastustivat!] Eli huolimatta siitä, että Suomea koronan takia on jouduttu hyvin paljon sulkemaan ja ulkomaankauppa on ollut vaikeuksissa, se tapa, jolla siihen on vastattu, on kuitenkin johtanut siihen, että meillä romahdus ei ollut todellakaan niin paha kuin muualla. [Leena Meri: Sehän lohduttaa montaa!] Kyllä se jonkinlaisesta onnistumisesta myös elvytyksen kohdentamisen osalta kertoo.

Verojen keventäminen elvytyskeinona yleensä tarkoittaa sitä, että niitä verotasoja ei palauteta uudelleen takaisin. Se on pysyvä menetys. Ja kyllä hallitus tässä tilanteessa kantaa erittäin syvää huolta siitä, että me velkaannumme vuosittain noin 10 miljardilla eurolla, ja kynnys siihenkin, että vapaaehtoisesti nyt luopuisimme pysyvästi tuloista, [Puhemies koputtaa] on erittäin korkealla. [Välihuutoja oikealta]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja vielä ministeri Haatainen.

16.10 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä peräänkuulutettiin työllisyystoimia ja verotusta keinona, mutta kyllä myös valtiovarainministeriön virkamiesten laskelmien arviot perustelevat sitä, että tarvitaan rakenteellisia uudistuksia, ja niitä tämä hallitus on tehnyt.

Me olemme tehneet ikääntyviin liittyvän ratkaisun. Me olemme viemässä eteenpäin pohjoismaista työvoimapalvelumallia, eli työvoimapalveluita vahvistetaan merkittävästi, viedään ne nyt sinne paikallistasolle vielä lisäksi ja resursseja vahvistetaan tähän, koska nimenomaan sen on nähty vaikuttavan, että TE-toimistojen palvelut ovat kunnollisia. Sieltä se työtön saa tukea ja apua, ja sitä kautta muissa Pohjoismaissa on nähty, että työttömyysjaksot ovat lyhentyneet ja työllisyysaste on noussut. [Sari Sarkomaan välihuuto — Ben Zyskowiezin välihuuto] Oppivelvollisuuden jatkaminen on merkittävä työllisyystoimi, ja muita jatkotoimenpiteitä me valmistelemme nyt kehysriihen. Siellä on mittava joukko asioita, joita on tulossa. [Puhemies koputtaa] Me teemme työllisyyspolitiikkaa tosi vahvasti. [Perussuomalaisten ryhmästä: Mitenkäs ne maakuntien työpaikat?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tavio.

16.11 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Ministeri Haatainen näytti siinä aikamoista heikkoutta hallitukselta, joka kokee kaikki uudistukset tai kaikki lainmuutokset rakenteellisiksi uudistuksiksi. Näin ei varmastikaan ole.

Valtionvarainministeri Vanhanen, te kerroitte äsken puheenvuorossanne näkeväne verot pysyvinä tuloina valtiolle. Tämä on mielestäni aika erikoinen näkemys jopa keskustaministeriltä, koska nythän nimenomaan tarvittaisiin uusia työpaikkoja ja uusia tuloja, ja niitä nimenomaan saadaan parantamalla sitä kilpailukykyä ja ostovoimaa ja keventämällä verotusta. Perussuomalaiset näkevät tämän korona-elvytyksen nimenomaan mahdollisuutena yhdistää sen tähän työllisyystavoitteeseen Ruotsin ja Saksan tavoin, kun on vähennetty veroja tässä korona-elvytyksenä. Toimivatko nämä maat siis mielestänne väärin? Onko siellä huonommat taloustieteilijät kuin valtiovarainministeriöllä meillä Suomessa? Sen sijaan, että te lähetätte sen 6 miljardia sinne etelän vetelille, niin käyttäkää ne rahat täällä Suomessa suomalaiseen työvoimaan. Oletteko harkinneet hallituksessa, [Puhemies koputtaa] että annettaisiin ehkä työtulovähennyksen kaltainen koronavähennys, [Puhemies koputtaa] elvytettäisiin suoraan verovähennyksellä? [Perussuomalaisten ryhmästä: No eihän sitä nyt suomalaisille!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen.

16.13 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tätä meillä ei ole harkinnassa. Jos verrataan Suomen viime vuoden talouskehitystä esimerkiksi Ruotsiin ja Saksaan, niin kyllä se vertailu voidaan tehdä, ja en usko, että Suomi siinä vertailussa häviää. Eli me olemme harkinneet ne elvytystoimet, joita Suomessa tehdään: [Leena Meri: Ideoita ei oteta vastaan!] Miten vastaamme tähän koronaan? Millä tavalla pyrimme myös auttamaan yrityksiä, jotka ovat joutuneet sulkutoimenpiteiden kohteeksi. Olemme tehneet, mitä mahdollisuuksien rajoissa on, ja tulosta voidaan verrata kyllä hyvin Ruotsiin ja Saksaan.

Finanssikriisin aikana ajoin myös veroelvytystä keinona. Silloin harkittiin, että sitä tarvitaan. Tässä kriisissä en pidä sitä parhaana keinona, vaan olemme käyttäneet niitä keinoja, joita on, ja siitä tietysti hallitus vastaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Sankelo.

16.14 Janne Sankelo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyselyjen mukaan peräti 14 prosenttia yrityksistä on konkurssiuhan alla, matkailu- ja ravintola-alalla jopa kolmasosa. Hallituksen rajoituspolitiikka on edelleen ollut Marinin lekan kanssa heilumista, vaikka toistuvasti on huomautettu, että tarkka rajaaminen ja aivan välttämätön toiminnan rajoittaminen on mahdollista.

Hyvä hallitus, yritykset erityisesti niillä aloilla, joihin epidemia on rajusti osunut, tarvitsevat edelleen tukea. Sinänsä tarpeelliset tuet ovat parhaimmillaankin vain väliaikainen laastari. Yrittäjät haluavat päästä taas terveysturvallisuus huomioiden töihin. He haluavat saada näkymän tulevaisuudesta, johon kannattaa investoida, ja palauttaa luottamuksen Suomeen, joka tulee apuun silloin kun tarve on kovin. Kysyisinkin: voisimmeko kuitenkin ottaa käyttöön nopeasti esimerkiksi kevennetyt lomautukset ja verojen helpotetut maksujärjestelyt ilman korkoa tai vaikkapa sallia ravintoloille viinien ulosmyynnin?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen.

16.15 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näistä yksi, maksujärjestelyt, koskee valtiovarainministeriötä. Olemme kaksi tai kolme päivää sitten ilmoittaneet, että hallitus tuo eduskunnalle maksujärjestelyihin liittyen maksamattomien verojen osalta koronalennuksen 7 prosentista 2,5 prosenttiin ja sen, että maksujärjestelyn pidennykseen voivat hakeutua myös ne, jotka ovat jo siinä olleet. Eli nämä esitykset ovat tulossa eduskuntaan. Se on vastaavanlainen reagointi kuin oli viime vuoden aikana käytössä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Lintilä.

16.16 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Jaan paljolti kuvan, minkä edustaja Sankelo esitti. Kyllä yrityksille on äärettömän tärkeä se kuva, ennustettavuus, jonka he näkevät tilanteesta. Erityisesti se korostuu matkailupuolella tällä hetkellä. Myös sen kuvan jaan, että yritykset eivät halua elää tuilla, vaan he haluavat elää sillä omalla yrittämisellä ja siitä tulevalla tuotolla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2021 vp

Me olemme pyrkineet kannattamaan yrityksiä tämän kriisin yli. Meillä on tällä hetkellä vähän reilulla kahdella miljardilla tuettu yrityksiä erilaisilla tuilla, mikä on merkittävä määrä. Mutta hallitukselta on tullut nyt exit-suunnitelma, eli siis miten lähdetään yhteiskuntaa avaamaan, ja minä toivon hyvin hartaasti, että me voimme rokotuksien myötä aientaa sitä suunnitelmaa, koska se olisi erittäin tärkeää esimerkiksi mainitsemallenne matkailualalle.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja tähän vielä ministeri Haatainen.

16.17 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Sankelo kysyi näistä lyhennetyistä lomautuksista. Pitää muistaa, että yritykset saivat viime vuoden alussa merkittävän tuen sitä kautta, että näitä jaksoja lyhennettiin, näitä lomautusilmoitusajoja, ja samanaikaisesti sitten myös työttömille tarjottiin mahdollisuus työttömyysturvaan heti alusta lähtien ilman näitä omavastuupäiviä. Tämä oli merkittävä kädenojennus yrityksille, että lomautusajoja pystyttiin lyhentämään.

Lomautusjärjestelmä kaiken kaikkiaan on meillä toiminut tällaisena suojaavana puskurina, toisin kuin monissa muissa maissa, joissa sitten on jouduttu jakamaan suoraa rahaa tilalle. Eli näitä keinoja on käytetty, mutta tämä päättyi työmarkkinajärjestöjen tekemän sopimuksen mukaisesti, ja sitä ei sitten enää jatkettu. Se oli tuossa yllättävässä tilanteessa, kun korona tuli vyörymällä ja vaikeutti yritysten asemaa, erittäin tärkeä toimenpide. [Sari Sarkomaa: Miksei enää, ministeri Haatainen? — Juhana Vartiainen: Eduskunta päättää!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Talvitie.

16.18 Mari-Leena Talvitie kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erityisesti palvelualan yrityksiltä on tosiaan happi loppumassa, kassat on tyhjenetty, lainat on nostettu ja säästöt on revitty. Epidemian pitkittyminen ja rajoitukset jatkuvat.

Valitettavasti olemme kuulleet uutisia, että rokotetoimitukset voivat viivästyä edelleen. Oma kotikaupunkini Oulu on saanut rokotuksia huomattavasti vähemmän kuin monet muut suuret kaupungit.

Rokotetodistus olisi erinomainen keino mahdollistaa teatterissa tai ravintolassa käynti tai asiointi niissä liikkeissä, joiden tarina ilman asiakkaita uhkaa päättyä. Esimerkiksi Tanskassa todistuksen avulla ihmisten perusoikeudet liikkua ja harjoittaa elinkeinoa on voitu palauttaa turvallisesti ja näin ottaa harppaus kohti normaalia elämää. Suomessa pääministeri ja ministeri Kiuru ovat julkisuudessa osin vastustaneet tätä todistusta.

Arvoisa puhemies! Kysynkin nyt hallitukselta: eikö rokoteaikataulun viivästyminen olisi sittenkin syy painaa kaasua rokotetodistuksen käyttöönotossa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.19 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me toukokuussa tulemme saamaan sen valmistelun kautta, joka on jo aikoinaan käynnistetty, käyttöön tämän todistuksen, jota edustaja peräänkuulutti rokotteiden osalta. Valmistauduimme tähän EU-maiden etulinjassa nimenomaan siksi, että katsoimme, että myös EU-tasolla tämä rokotetodistuksen käyttöönotto olisi hyvä saada läpi, ja näin vihreä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2021 vp

todistus myös etenee EU:ssa, mutta epäily tällä hetkellä on, että aikataulu on tuolla kesäkuun puolella. [Sari Sarkomaa välihuuto]

Mihin tätä todistusta sitten käytetään? Siitä ei ole tehty valtioneuvostossa linjauksia. Minä en ole ottanut ehdotonta totuutta siitä, onnistutaanko koronatodistukselle antamaan muitakin kuin matkustamiseen liittyviä tehtäviä, mutta se on sanottava, että perusoikeuksia me emme valitettavasti voi katsoa vain yhdestä tuutista, [Ben Zyskowiezin välihuuto] vaan me joudumme katsomaan niitä monesta näkökulmasta. Ja siksi oikeudellinen arvio on tehty tuolla oikeusministeriössä siitä, miten tällaista todistusta voitaisiin käyttää ja minkälaisia reunaraameja sille on asetettu, ja olen sen tiedon varassa, jonka olen sieltä saanut. [Ben Zyskowiez: Onko se teistä vieläkin sulkemisväline?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindén.

16.20 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tästä koronatodistuksesta tai rokotustodistuksesta keskusteltiin eilen täällä pitkään, ja minusta tässä ministeri Kiuru vastasi siihen erittäin ytimekkäästi.

Minä kysyisin nyt hallitukselta ja valtiovarainministeri Vanhaselta oikeastaan sen alkuperäisen kysymyksen mukaisesti taloudellisesta tilanteesta: Katsoin juuri tuoreeltaan Findikaattori-tietokannasta, että työllisyysaste Suomessa helmikuussa oli 70,0 prosenttia. Vuosi sitten se oli 70,3. Vähennys oli erittäin pieni. Tietenkin jokainen menetetty työpaikka on erittäin huono asia, mutta pyytäisin valtiovarainministeriltä arviota siitä, mitkä perimmäiset syyt ovat taustalla siinä, että olemme onnistuneet säilyttämään työllisyysasteen tämänkin vuoden helmikuussa koko 2000-luvun kolmanneksi parhaalla tasolla.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Vanhanen.

16.21 **Valtiovarainministeri Matti Vanhanen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaiken kaikkiaan niin meillä kuin ehkä muuallakin maailmassa siinä vaiheessa, kun pandemia käynnistyi, odotukset talouden kehityksestä olivat paljon pessimistisemmät kuin mitä toteutui. Jostain luin — en tiedä, kuinka tieteellistä se on — että ehkä peräti noin 92 prosenttia bisneksistä pystyi jatkamaan hieman toimintatapoja muuttamalla liiketoimintaa kuten aikaisemminkin ja löysi uusia mahdollisuuksia. Kovimmat iskut ovat tulleet erityisesti palvelualoille, niille aloille, joilla ihmisten pitäisi liikkua ja tavata suoraan. Näistä on paljon puhuttu myös eduskunnassa. Mutta kaiken kaikkiaan onneksi pandemian aikana liiketoiminta on pystynyt jatkumaan, ja tämän takia voisi sanoa, että kansantalouden tasolla tilanne on tällä hetkellä parempi ja näkymä on parempi, varsinkin kun maailmantalouden kasvu on käynnistynyt voimakkaasti, mutta sen sijaan julkisesta taloudesta ja sen pitkän ajan tasapainokehityksestä meidän on syytä olla huolissamme. [Ben Zyskowiez: Oikein! Siitä on kyse! — Jukka Gustafsson: Olisiko sittenkin hyvä hallitus?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Essayah.

16.22 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt todellakin tarvitaan niitä työllisyystoimia ja myöskin sitä, että julkiset menot on pidettävä kurissa. Hallituksen politiikka valitettavasti näyttää siltä, että toteutuu päinvastainen: elikkä meillä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2021 vp

velkarahalla lisätään julkisia menoja, ja työllisyystoimet ovat lykkääntyneet aina riihestä toiseen. Nyt tarvitsemme niitä työllisyystoimia.

Ja kun hallitukselle ei tunnu tämä veroelvytys maistuvan — kristillisdemokraatit esimerkiksi kohdentaisivat kotitalousvähennyksen palauttamisen, haluaisimme polttoainevevrotusta keventää, omaishoitajien verovapautta, ansiotuloverotuksen alentamista — niin minkälaisia työllisyystoimia meillä on nyt mahdollisuus odottaa hallitukselta tuolla riihesä? Työllisyystoimet ovat äärimmäisen tärkeitä, ja ilman niitä suomalainen talous ei pääse nousemaan emmekä me pääse taittamaan tätä velkaantumiskehitystä. [Ben Zyskowicz: Just näin! Hyvä puheenvuoro!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.23 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Korjaan nyt edustaja Essayahin käsitystä siitä, että hallitus olisi siirtänyt aina päätöksiä. Viime syksynä kehysriihessä päätettiin työllisyystoimista, joiden vaikutus valtiovarainministeriön tiukan laskelman mukaan — toistan: valtiovarainministeriön tiukan laskelman mukaan — tuottaa yli 30 000 työllistä. [Sari Sarkomaa: Päätösperäistä!] — Päätösperäistä työllistä, kyllä. — Näistä keskeinen uudistus on pohjoismainen työvoimapalvelumalli, jota lähdetään toteuttamaan ensi vuonna. Lainsäädäntö on siitä valmisteilla, lähdössä kohta lausuntokierrokselle ja tulee eduskuntaan. Oppivelvollisuuden pidentäminen, laajentaminen on merkittävä työllisyystoimi, ja lisäksi on ikääntyneiden kokonaisuus. Nämä kaikki yhdessä ja lukuisa joukko muitakin toimia merkitsevät yhteensä yli 30 000 päätösperäistä työllistä.

Sen lisäksi nyt tässä riihessä me jatkamme tätä yhteensä 80 000 päätösperäisen työllisen [Puhemies koputtaa] etsimistä. Ja näitä kokonaisuuksia tulee olemaan [Puhemies koputtaa] osatyökykyisille, vammaisille ihmisille suunnattavat palvelut, [Puhemies: Aika!] jatkuvan oppimisen kokonaisuudistus, [Puhemies koputtaa] ja monia muitakin hankkeita on vielä neuvotteluissa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja tähän kysymykseen vielä edustaja Ranne.

16.25 Lulu Ranne ps (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvon puhemies! Niin kuin kuulimme äsken ministeri Haataiselta, hallituksen tulopuoli on perustunut pelkästään kuvitteellisiin päätösperäisiin työpaikkoihin, ja kun menot ovat revenneet, niin tuloja on kasvatettu taas nostamalla tätä työllisyystavoitetta. Siis maailma ei toimi niin. Me tarvitsemme lisää yksityisiä työpaikkoja. Onko nyt niin, että nämä teidän työllisyystoimenne tuottavat näitä niin sanottuja työpaikkoja kasvattamalla julkista sektoria velka- ja verovaroin? Tämä näyttää juuri tältä. Ja mitä suuremmaksi julkinen sektori suhteessa yksityiseen kasvaa, sitä huonommin tässä käy. [Mika Niikko: On monta poliittista työpaikkaa odottamassa siellä!] Yritykset joutuvat lopulta maksajiksi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Pääministeri.

16.26 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä kysymyksessä meni nyt ehkä muutama asia hieman sekaisin. Ensinnäkin on nähtävä, että se finanssipolitiikka, mitä hallitus on tämän kriisin aikana harjoittanut, se elvyttävä politiikka,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 41/2021 vp

kuntia ja alueita tukeva politiikka, yrityksiä tukeva politiikka, on aiheuttanut meille huomattavasti pienemmän taloudellisen vaurion moniin muihin maihin verrattuna, eli ne aktiiviset toimet, joita hallitus on koronavuoden aikana tehnyt, ovat pelastaneet suomalaisia työpaikkoja, yrityksiä. Mutta me kaikki tietenkin ymmärrämme sen, että kriisin pitkittyessä tilanne on yhä hankala, ja näitä toimia edelleen tarvitaan.

Sitten toinen kysymys on se, minkälaisia rakenteellisia uudistuksia tämä maa tarvitsee, jotta tulevaisuudessa työllisyys voi vahvistua. Ja näitä rakenteellisia uudistuksia hallitus on tehnyt, ja näitä uudistuksia me jatkamme. Sen lisäksi me tietenkin tarvitsemme niitä toimia, joilla niitä työpaikkojakin luodaan, eli investointeja, yritysten tukemista, sitä kokonaisuutta, millä kasvua haetaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.